

ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти

Наявність в ХДУ внутрішньої системи забезпечення якості освіти (далі – Система) визначається частиною 2 статті 41 Закону України «Про освіту», статтею 16 п.3 статті 32 Закону України «Про вищу освіту» та як обов’язкова норма уведена до Статуту Херсонського державного університету (розділ 1 п. 2.10 та розділ 2 п.4.3.2).

Система ґрунтується на положеннях розділу VII «Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ МОН України від 01 червня 2016 № 600), на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти.

Систему ХДУ розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії закладу вищої освіти, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- процесного і системного підходів, що передбачають управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- здійснення моніторингу якості;
- постійного підвищення якості;
- залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Університет усвідомлює, що сталої довіри з боку суспільства та держави він досягне завдяки сприянню в збереженні, відновленні й розвитку людського і культурного потенціалу України, завдяки пріоритетам розвитку єдності українського суспільства, позитивних зв’язків між поколіннями, пізнавально-творчих і духовно-етичних цінностей.

Стратегічними цілями у політиці університету щодо забезпечення якості виступають:

- забезпечення гарантії якості освітньої, науково-дослідної й інноваційної діяльності на основі виконання вимог і очікувань учасників освітнього процесу у відповідності до державної політики та стандартів у сфері вищої освіти, визначених Кабінетом Міністрів України, Міністерством освіти і науки України;
- реалізація компетентнісного підходу в підготовці здобувачів;

- забезпечення виконання галузевого замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою;
- створення умов для формування соціокультурного виховного середовища, самовираження і саморозвитку студентів;
- здійснення професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівця, якість якого повинна підтверджуватися соціальною потребою і конкурентоспроможністю в сфері його діяльності;
- забезпечення органічної єдності змісту освіти і досягнень сучасної науки, передових технологій та використання їх в освітньому процесі, інтеграції вузівської, академічної та галузевої науки;
- формування сталої довіри до університету з боку абітурієнтів, студентів та їх родин, слухачів, аспірантів й докторантів, державних органів влади, керівників підприємств, а також суспільства в цілому;
- підвищення рейтингу і престижу університету в межах регіону і країни, вплив на потребу педагогічної і непедагогічної освіти в масштабах українського і європейського освітнього простору.

Відповідно до цих цілей вченою радою ХДУ (протокол від 30.06.2016 №10) затверджені процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та їх реалізація.

Організація внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті здійснюється на таких рівнях: перший – здобувачі вищої освіти; другий – кафедра (керівники (гаранти) освітніх програм, викладачі, куратори академічних груп); третій – факультети (декани, заступники та помічники деканів, науково-методичні комісії та вчені ради факультетів); четвертий рівень – ректорат, навчальний та навчально-методичний відділ, науково-методична рада ХДУ та Вчена рада Університету.

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

З метою забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти університетом створюється система, що включає процедури та заходи з:

- формування етосу, який не сприймає академічну нечесність;
- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, навчальних та інших виданнях.

Система запобігання та виявлення академічного плагіату розповсюджується на наукові та навчальні праці науково-педагогічних та інших працівників університету, докторантів, аспірантів, осіб, прикріплених до університету з метою здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) поза аспірантурою та студентів.

Заходи із формування етосу, що не сприймає академічну нечесність, включають:

- ознайомлення науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету, осіб, які навчаються, з документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;
- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів із

визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали;

- уведення до освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців з вищою освітою навчальних дисциплін, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримування етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації під час роботи з первинними та вторинними інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності;

- сприяння органам студентського самоврядування, первинній профспілковій організації студентів, аспірантів та докторантів, науковому товариству студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених в інформуванні осіб, які навчаються, про правила наукової етики;

- уведення до змісту виховної роботи факультетів, кафедр, освітніх центрів заходів із формування у здобувачів вищої освіти етичних норм, що унеможливлюють академічний плагіат.

Процедури, спрямовані на недопущення плагіату під час підготовки та оприлюднення навчальних та навчально-методичних видань, що визначені у «Положенні про надання навчальним та навчально-методичним виданням рекомендаційного грифу вченої ради Херсонського державного університету».

Рекомендаційний гриф вченої ради ХДУ надається навчальному, навчально-методичному виданню після проведення наукової, змістової та редакційної експертизи авторського рукопису за поданням науково-методичної ради ХДУ.

Процедури, спрямовані на недопущення плагіату в ході підготовки та захисту дипломних робіт (проектів) студентів, регламентовані відповідним розділом «Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті», «Положенням про дипломну роботу (дипломний проект)», наказами та розпорядженнями по університету.

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти та науково-педагогічної діяльності працівників

Оцінювання здобувачів вищої освіти

На основі затверджених механізмів періодичних перевірок і моніторингу виконання освітніх програм та з метою постійного поліпшення якості освітнього процесу контроль та коригування якості надання освітніх послуг, а також система оцінювання здійснюється на кафедральному рівні, на рівні деканату та ректорату шляхом проведення нульового (вхідного), поточного, проміжного, семестрового контролю, ректорських контрольних робіт, атестації здобувачів вищої освіти. Проведення цих видів роботи регламентується відповідними положеннями, що входять до внутрішніх стандартів університету

Зміст, порядок і процедури оцінювання здобувачів вищої освіти регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті», «Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу», «Положенням про порядок створення та організацію

роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті», «Положенням про порядок проведення ректорських контрольних робіт».

Визнаючи важливість оцінювання для академічного прогресу студентів, процедури забезпечення якості для оцінювання враховують, що:

- процедури оцінювання складені у відповідності до результатів навчання;

- оцінювання відповідає своєму призначенню (навчальному, діагностичному, поточному, семестровому, атестаційному тощо);

- оцінювачі ознайомлені з існуючими методами проведення тестування або екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок в цій сфері;

- критерії та методи оцінювання з дисципліни своєчасно доведені до здобувачів вищої освіти, зрозумілі і гарантують надійність у відповідності до встановлених процедур;

- наявне чітке регулювання можливих ситуацій при проведенні оцінювання студентів, існують правила щодо академічної мобільності, відсутності студента через його хвороби або з інших поважних обставин.

Нульовий контроль проводиться на початку навчання в університеті з метою виявлення у студентів прогалин у знаннях, необхідних для подальшого засвоєння фахових дисциплін та надання практичної індивідуальної допомоги студентам у поповненні необхідних знань. Проводить його науково-педагогічний працівник, якому доручено викладати відповідну дисципліну. Підсумки контролю обговорюються на кафедрі, вченій раді факультету, НМР університету та плануються заходи щодо коригування та підвищення рівня знань студентів.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять і оцінюється у прийнятий в університеті спосіб. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів, коригування їх знань.

Атестаційний (проміжний) контроль здійснюється після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни, модуля, визначеного робочою навчальною програмою, з метою систематизації теоретичних знань та практичних навичок студентів.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку чи заліку, що визначається робочим навчальним планом, у терміни, передбачені графіком освітнього процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Критерії оцінювання є обов'язковою складовою робочої навчальної програми дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, ознайомлює студентів зі змістом, структурою, формою екзаменаційного (залікового) контролю та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями оцінювання.

Ректорський контроль якості підготовки студентів з дисципліни є контролем стійкості знань, умінь та навичок і може проводитись за темами

дисципліни, що були вивчені в попередньому семестрі, або за навчальною програмою всієї дисципліни як для перевірки готовності студентів до підсумкового контролю, так і для перевірки залишкових знань студентів. Процедури підготовки та проведення цього виду контролю визначені «Положенням про порядок проведення ректорських контрольних робіт».

Пакет завдань для проведення ректорського контролю розробляється науково-педагогічними працівниками кафедри, які викладають відповідні дисципліни та затверджується на засіданні кафедри.

Ректорський контроль проводиться у формі тестування, в тому числі, комп'ютерного. Контроль проводять працівники навчального відділу за присутності науково-педагогічного працівника або представника деканату.

За підсумками проведення ректорського контролю знань студентів сектором моніторингу якості освіти навчального відділу проводиться його детальний аналіз, результати якого розглядаються на засіданнях кафедр, науково-методичних радах факультетів, науково-методичній раді університету, вчених рад факультетів та доводяться до відома ректора.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація випускників проводиться за акредитованими спеціальностями та завершується видачою документів про присудження відповідного ступеня освіти та присвоєння здобутої кваліфікації. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

Для проведення атестації випускників за освітніми рівнями «бакалавр» і «магістр» на факультетах створюються екзаменаційні комісії з атестації здобувачів вищої освіти. Терміни проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки фахівців та графіком освітнього процесу. Атестацію проходить кожен студент після повного виконання ним навчального плану за відповідним освітнім рівнем.

Процедури атестації здобувачів вищої освіти регламентовані відповідними положеннями.

Після кожної сесії за допомогою IAS- University на факультетах визначаються та оприлюднюються рейтинги академічних досягнень студентів (за успішністю).

Оцінювання роботи науково-педагогічних працівників

Оцінювання роботи науково-педагогічних працівників включає такі параметри як навчальна робота, методична, наукова, виховна та організаційна.

Університет здійснює моніторинг якості підготовки та проведення навчальної роботи через систему відкритих занять, майстер-класів, експертизу дипломних робіт, виконаних під керівництвом науково-педагогічного працівника, відвідування занять представниками деканату та кафедри, дотримання виробничої дисципліни.

З метою оцінювання якості методичної роботи здійснюється перевірка розроблених навчально-методичних комплексів дисциплін, підготовка, рецензування та експертиза методичних матеріалів, що претендують на отримання грифу вченої ради ХДУ, звітування на кафедрі, виступи на

міжкафедральних семінарах, конференціях, засіданнях науково-методичної ради факультету тощо.

Оцінювання якості наукової роботи здійснюється через щорічне звітування про виконану наукову роботу, створення та використання в університеті рейтингових систем наукових досягнень учасників освітнього процесу, діяльність наукових шкіл, виконання наукових тем та інших показників, визначених відповідними Положеннями.

Виховна та організаційна робота оцінюються з урахуванням виконання доручень керівництва університету та факультету, виконання обов'язків кураторів академічних груп, участі в громадському житті закладу вищої освіти (у тому числі військово-патріотичному, мистецькому, спортивному), профорієнтаційної діяльності, роботи у складі колегіальних органів, активної громадянської позиції тощо.

У внутрішній системі управління якістю значне місце відводиться участі студентів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності, що передбачає:

- анонімне анкетування студентів з питань якості освіти в університеті;
- анонімне визначення (ранжування) за допомогою електронної програми «Feedback» педагогічних якостей викладачів, які обираються за конкурсом;
- створення на факультетах студентських груп моніторингу, до складу яких входять старости груп, представники органів студентського самоврядування. Мета створення таких груп:
 - а) швидкий та об'єктивний зворотній зв'язок «викладач – студент»;
 - б) надання адміністрації факультетів, відділам інформації та пропозицій за результатами моніторингу з питань освітнього процесу.

Критерії, правила і процедура оцінювання управлінської діяльності керівних працівників університету

Результати та процес управлінської діяльності в університеті підлягає оцінці за такими параметрами:

Наявність чітких перспектив розвитку ЗВО, обґрунтованість стратегічного плану, поточних планів роботи, що забезпечується розробкою стратегії розвитку університету, щорічною підготовкою регламенту роботи з окресленням основних напрямів діяльності, обговоренням планів та визначенням обсягів діяльності на всіх рівнях забезпечення якості освіти.

Рівень керованості університетом визначається контролем та аналізом виконання поставлених перед колективом завдань. Наявність високого відсотку виконання прийнятих управлінських рішень свідчить про конкретність прийнятих рішень, їх зв'язок зі стратегією розвитку закладу освіти, наявність чіткої системи забезпечення виконання управлінських рішень.

Відповідність управління ЗВО сучасним тенденціям теорії та практики управління визначається розумінням та реальним втіленням у практику діяльності таких складових управління як "стратегічний план", "стратегічний менеджмент", "культура організації", "система менеджменту якості освіти", "організаційний розвиток", "управління якістю освіти", "моніторинг",

"маркетинг", "делегування повноважень", "колегіальність управління", "демократизація управління".

Морально – психологічний клімат у ЗВО, безконфліктність стосунків мають забезпечити ефективну організацію наукової та освітньої роботи, доброзичливі та вимогливі стосунки керівників та працівників, науково-педагогічних працівників та студентів.

Відсутність фактів хабарництва забезпечується наявністю систематичної роботи з колективом, створення відповідного середовища, розвитком демократичних засад управління, високим рівнем студентського самоврядування, узгодженістю діяльності всіх структурних підрозділів, регулярним опитуванням студентів.

Наявність системи оцінки діяльності керівників структурних підрозділів, викладачів, працівників ЗВО забезпечується відкритістю інформації, регулярною звітністю, можливістю здійснення зворотного зв'язку.

Наявність в університеті структурних органів, які забезпечують реалізацію всіх головних сучасних управлінських завдань - стратегічний розвиток, управління якістю освітніх послуг, маркетингову, моніторингову, видавничу діяльність, розвиток інформаційних технологій, розвиток кадрового потенціалу створює сучасну модель структури управління та впливає на якість виконання завдань. Керівництво відповідними структурними підрозділами здійснюють досвідчені практики, розподіл функціональних обов'язків та взаємовідповідальність у розв'язанні спільних завдань сприяють успішності діяльності в цілому. Особливе місце відведено використання сучасних інформаційних технологій в управлінні ЗВО, розробка власного програмного продукту сприяє ефективності його використання, починаючи від системи по роботі зі вступниками, завершуючи формами звітності всіх підрозділів.

Фінансова політика підпорядкована реалізації стратегії розвитку університету, всі рішення стосовно фінансової політики приймаються колегіально, принципи розподілу коштів є чітко визначеними та зрозумілими, фінансова політика спрямована на забезпечення високого рівня провадження освітньої діяльності, організації наукових досліджень та підтримку іміджу закладу освіти.

В університеті наявні: достатній рівень самостійності структурних підрозділів; провідна роль колегіальних органів у прийнятті управлінських рішень; прозорість процедур прийняття управлінських рішень; широке розповсюдження делегування повноважень; панування демократичного стилю управління; чітке визначення посадових обов'язків працівників.

Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті обумовлюється ліцензійними та акредитаційними вимогами.

Ресурсне забезпечення освітнього процесу:

- матеріально-технічна база, що задовольняє вимогам підготовки

сучасного фахівця (навчальні корпуси, лабораторії, майстерні, бази практики тощо);

- відповідність інформаційно-комунікативних ресурсів сучасним вимогам, зокрема використання комп'ютерної техніки зі строком експлуатації не більше 8 років, наявність доступу до Інтернет та мережі Wi-Fi;

- забезпеченість сучасною навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам наукової бібліотеки університету, діяльності видавництва та веб-ресурсам університету.

Підтримка здобувачів вищої освіти забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою (гуртожитки, спортивні бази, зали та споруди, їдальня, пункти громадського харчування, база відпочинку, культурні центри тощо)

Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом моніторингу відповідних показників структурними підрозділами, студентського моніторингу освітнього процесу.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Матеріально-технічна база Університету пристосована для підготовки фахівців різних галузей. Освітній процес здійснюється у навчальних корпусах та на базах практик.

Відповідно до технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, освітній процес в Університеті забезпечений спеціалізованими кабінетами, лабораторіями, комп'ютерними класами, майстернями, обсерваторією, ботанічним садом, спортивно-тренувальною базою, хореографічними класами, спортивними залами, майданчиками, обладнанням, устаткуванням, що необхідні для виконання навчальних планів.

Щорічно здійснюється документальне підтвердження відповідності умов освітньої діяльності санітарним та протипожежним нормам.

Науково-методичне забезпечення освітнього процесу включає наявність таких складових:

- освітньо-професійні/ освітньо-наукові програми;
- навчальні плани;
- навчальні програми з усіх нормативних і вибіркових навчальних дисциплін;
- програми навчальної, виробничої та інших видів практик;
- підручники і навчальні посібники;
- інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять;
- індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів із навчальних дисциплін;
- контрольні завдання (роботи) та комплексні контрольні роботи;
- методичні матеріали для студентів із питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання курсових робіт і дипломних робіт (проектів).

Планування освітньої діяльності: розробка, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм передбачає:

- ретельність у розробці програм з чітко сформульованими очікуваними навчальними результатами із забезпеченням їх актуальності та попиту на них;

- формальні процедури затвердження освітніх програм;
- регулярний перегляд освітніх програм;
- наявність відповідних навчальних ресурсів;
- моніторинг успішності та досягнень студентів;
- регулярне спілкування з роботодавцями, представниками ринку праці;
- участь студентів у діяльності із забезпечення якості.

Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова) повинна відповідати вимогам стандарту вищої освіти. Стандарти вищої освіти для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України.

Стандарти вищої освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

За відсутності затверджених у встановленому порядку стандартів вищої освіти університет розробляє тимчасові стандарти вищої освіти університету, які затверджуються рішенням вченої ради університету та вводяться в дію наказом ректора.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма певної спеціальності розробляється робочою групою відповідного факультету, до складу якої входять керівник (гарант освітньої програми) та члени проектної групи, провідні фахівці з даної спеціальності, представники роботодавців та студентського самоврядування. Освітня програма затверджується рішенням вченої ради університету і вводиться в дію наказом ректора.

На підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми факультет розробляє навчальний план для відповідної спеціальності. Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Навчальний план затверджується рішенням вченої ради університету. і вводиться в дію наказом по університету.

Робочий навчальний план розробляється випусковою кафедрою факультету, візується завідувачем випускової кафедри, деканом факультету та проректором з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Навчальні програми дисциплін розробляються кафедрами згідно з вимогами освітніх програм підготовки фахівців та відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті», «Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни кафедри Херсонського державного університету».

Один раз у два роки (або за необхідністю) факультети, випускові кафедри, представники органів студентського самоврядування факультету разом з навчальним та навчально-методичним відділами здійснюють моніторинг освітніх програм. За результатами такого спостереження та аналізу відбувається перегляд та коригування освітніх програм.

Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм,

формулюються як у результаті зворотного зв'язку (щорічне анкетування) із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку регіону, галузі та потреб суспільства.

Крім того перегляду (перевірці) підлягають: навчальних планів, графіків освітнього процесу, робочих навчальних програм з дисциплін; відповідність змісту навчальних планів і робочих навчальних програм вимогам програм якості та стандартам; відповідність розкладу занять логіці викладання кожної дисципліни; відповідність елементів освітнього процесу (лекцій, семінарів, лабораторних занять тощо) затвердженим планам та програмам; комплектність і достатність методичного забезпечення викладання дисциплін (методичні вказівки, конспекти, настанови щодо виконання лабораторних робіт тощо).

Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Інформаційне забезпечення здійснюється через діяльність наукової бібліотеки університету, розміщення інформаційних, зокрема навчально-методичних, матеріалів до всіх видів навчальної роботи на сайті Херсонський віртуальний університет, сайтах кафедр, факультетів. Перелік навчальної, наукової, методичної літератури, перелік фахових періодичних видань регламентується Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

В університеті функціонує електронна бібліотека, надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ [eKhSUIR:http://ekhsuir.kspu.edu/](http://ekhsuir.kspu.edu/). Репозитарій ХДУ зареєстровано в міжнародних реєстрах відкритого доступу OPEN DOAR та ROAR. ХДУ у 2017 році отримав право на безоплатний доступ до користування базами даних Web of Science.

Оперативність друку навчально-методичних матеріалів забезпечує власний редакційно-видавничий відділ. На договірних засадах використовуються бібліотечні фонди наукових книгосховищ (заповідників, науково-дослідних інститутів, музеїв), профільних бібліотек установ науки, культури, охорони здоров'я, юриспруденції, органів місцевого самоврядування міста та області тощо.

Забезпечення якості кадрового складу

Університет несе первинну відповідальність за якість свого персоналу та забезпечення його сприятливим середовищем, що дозволяє ефективно виконувати власну роботу.

Процедури відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників регулюється «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Херсонському державному університеті».

Обрання на вакантні посади науково-педагогічних працівників проводиться на конкурсній основі (за конкурсом). Оголошення про проведення конкурсу, терміни й умови його проведення публікуються в засобах масової інформації.

Заяви про участь у конкурсі мають право подавати особи, які за своїми

професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, визначеним Законом України «Про вищу освіту» та кваліфікаційним вимогам, установленим нормативно-правовими актами.

Профіль освітньої діяльності претендента на посаду повинен відповідати базовій освіті, вченому/почесному званню та/або науковій спеціальності.

Обрання на посади науково-педагогічних працівників проводиться відповідно до чинного законодавства.

Не рідше одного разу на 5 років або при переукладанні (продовженні) строкового трудового договору (контракту) проводиться звітування науково-педагогічного працівника. Звіт розглядається на засіданнях кафедри і вченої ради факультету, які дають висновок щодо подальшої роботи науково-педагогічного працівника або приймають рішення про його невідповідність обійманій посаді внаслідок недостатньої кваліфікації.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і наукових працівників

Метою підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників університету є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей.

Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років із збереженням заробітної плати. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників організовується та проводиться згідно з планом-графіком.

Підвищення кваліфікації та стажування враховується при обранні на посади науково-педагогічних працівників.

Створення інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

З метою забезпечення в університеті інклюзивного освітнього середовища здійснюється технічне облаштування навчальних корпусів та аудиторій, розробляються навчальні комп'ютерні програми за окремими навчальними дисциплінами для осіб з особливими освітніми потребами. Під час вступних випробувань здійснюється корекційний супровід вступників, для студентів забезпечуються умови індивідуального графіку навчання. Профільні кафедри та провідні фахівці спеціальної освіти розробляють рекомендації та надають допомогу в реалізації наукових засад інклюзивної освіти для осіб з особливими освітніми потребами

Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом вищої освіти

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяє електронна система збору й аналізу інформації.

Складовими системи збору та аналізу інформації виступають бази даних інформаційно-аналітичної системи IAS-University ХДУ з основних напрямів діяльності:

- формування та рух контингенту здобувачів вищої освіти та організація освітнього процесу;
- кадрове забезпечення освітньої та наукової діяльності;
- ресурсне забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної роботи.

Система електронного документообігу передбачає наявність:

- університетського стандарту документообігу;
- шаблонів електронних документів та системи їхнього редагування;
- програмного забезпечення електронного документообігу.

Інформаційні системи сприятимуть забезпеченню моніторингу якості діяльності університету та прийняттю ефективних управлінських рішень щодо її покращення.

Публічність інформації про діяльність університету забезпечується згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів», листа Міністерства освіти і науки України від 26.05 2016 №1/9-263 «Про деякі питання імплементації Закону України «Про вищу освіту», а також, наказами ректора університету.

На офіційному сайті університету розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», а саме:

документи, що регламентують діяльність університету: Статут Херсонського державного університету; Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті; колективний договір; правила внутрішнього розпорядку;

положення та інформація про колегіальні органи та їх персональний склад: Положення про вчену раду ХДУ та її рішення, що вводяться в дію наказами ректора; Положення про наглядову раду; Положення про структурні підрозділи університету (факультети, кафедри, відділи, центри, служби);

загальні аналітичні матеріали про діяльність університету; звіти ректора; річні звіти з різних напрямів діяльності;

інформація з кадрових питань: склад керівних органів університету; «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)»; перелік вакантних посад, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах; штатний розпис та кошторис на поточний рік та всі зміни до нього; інформація щодо проведення тендерних процедур; звіт про використання та надходження коштів;

інформація та документи пов'язані з організацією освітнього процесу: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором; перелік спеціальностей та спеціалізацій, за якими проводиться підготовка фахівців, освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми; Положення про порядок оцінювання знань студентів; Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в ХДУ; Положення про порядок проведення ректорських контрольних робіт; Положення про проведення студентів на вакантні місця державного замовлення; відомості про аспірантуру та докторантуру;

інформація для вступників: ліцензія Міністерства освіти і науки України на провадження освітньої діяльності; сертифікати про акредитацію; Положення про приймальну комісію; Правила прийому до університету на

поточний рік та зміни до них; перелік спеціальностей та спеціалізацій, на які оголошено прийом; розмір плати за навчання та за надання додаткових освітніх послуг; оприлюднені рішення приймальної комісії;

інформація для студентів: Положення про орган студентського самоврядування; відомості про діяльність студентського самоврядування; організацію студентського дозвілля; зразки документів; оперативна інформація про організацію та здійснення освітнього процесу, зміст підготовки за рівнями освіти та формами навчання; рейтингові списки тощо;

інформація про наукову діяльність університету: Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених; школи і напрями наукової діяльності та наукові проекти; наукові (науково-практичні) конференції, семінари, конкурси та виставки, що проводяться в університеті; наукові видання, спеціалізовані вчені ради.

На сторінках структурних підрозділів сайту ХДУ розміщується така інформація:

- інформація про структурний підрозділ (факультет, кафедру, центр, відділ): Положення про структурний підрозділ; напрями діяльності, керівництво та персональний склад працівників; план роботи та звіт про його виконання за визначений період;

- наукові матеріали: електронні версії публікацій, опис наукових досягнень, матеріали наукових конференцій, студентська наукова робота;

- навчальні матеріали: робочі навчальні плани, складові навчально-методичних комплексів, розклад занять на поточний семестр;

Інформація для студентів: діяльність студентського самоврядування, участь студентів у конкурсах і олімпіадах, організація дозвілля.

Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті університету і факультетів, систематично оновлюється.

Залучення студентів до забезпечення якості

У внутрішній системі управління якістю значне місце відводиться участі студентів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності.

В університеті студенти залучаються до виконання науково-дослідних тем кафедр, працюють у складі ініціативних науково-дослідних лабораторій, закріплюючи на практиці уміння науково-пошукової роботи, у наукових об'єднаннях студентів (проблемні групи, наукові гуртки та конструкторсько-технологічні бюро), що створені на кафедрах. Університет видає збірники наукових праць «Науковий вісник молодих учених ХДУ», «Магістерські студії», на сторінках яких друкуються наукові здобутки молоді. Наявний у бібліотеці університету фонд дипломних робіт дозволяє використовувати студентські нароби у освітньому процесі.

Якісним показником участі студентів у процесі забезпечення якості освітньої діяльності є перемоги на Всеукраїнській студентській олімпіаді з навчальних дисциплін і спеціальностей та у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук.

Однією з форм зворотного зв'язку у питанні підвищення якості освіти в ХДУ є вивчення думки студентів щодо якості викладання дисциплін, яке здійснюється шляхом анонімного анкетування студентів за допомогою

електронної програми «Feedback», що проводить сектором моніторингу якості освіти навчального відділу. Студенти мають можливість висловити свою думку стосовно педагогічних якостей викладачів університету, що обираються за конкурсом на вакантні посади, обрати дисципліни, що визначені у навчальних планах як дисципліни вільного вибору студентів тощо.

Активно залучаються студенти і до проведення моніторингу соціальних аспектів внутрішньої системи якості, який дозволяє:

- виявляти мотивацію вступу до ХДУ та основні аспекти соціально-психологічної адаптації студентів до умов освітнього процесу університету;
- вивчати думку студентів щодо переваг і недоліків організації освітнього процесу, організаційно-виховної роботи, соціально-побутових умов, щодо якості викладання навчальних дисциплін за допомогою електронної програми KSU Feedback 2.0;
- вивчати питання щодо чинників, що можуть провокувати прояви хабарництва;
- враховувати думку студентів щодо питань працевлаштування фахівців у сучасних умовах, їх готовність працювати за фахом тощо;
- виявляти засоби покращення психологічного клімату у студентському колективі.